

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjenih državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
n-dej in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

ŠTEV. 304.

NEW YORK, V ČETRTEK, 29. DECEMBRA 1904.

29 dec.

LETNIK XI.

Naša mornarica.

SENATOR HALL PRIPOROČA
STEDLJIVOST PRI IZVRŠE-
VANJU NOVIH MORNA-
RIČNIH NAČRTOV.

Česa naj se mornarični oddelek uči
od rusko-japonske vojne.

TORPEDOVKE IN OKLOPNICE.

Washington, 28. dec. Predsednik senatorjev odselil za vojno mornarico, senator Hall, se popolnoma strinjal s predsednikom, kar se tiče potrebe stedljivosti pri povečevanju naše vojne mornarice. Senator iz države Maine, kater je dolgo vrsto let proučeval mornarico, je prepričan, da sedaj nikakor ni močno izdajati velike svote za gradnjo novih ladij, kajti tak denar je najbrže vrten v vodo.

Pomorski hitri na Daljnem Iztočku so namreč dokazalo, da sedanje oklopne ne morejo kljubovati torpednim napadom, tako da je brez vsake košči načinili milijone in milijone v oklopnice, ktere se tako pogoste kažejo, da jih pogodi kak torpedo. Radi tega bi bilo amestno počakati poročil, katero bodo prisla iz Daljnega Iztoča. Onih 12 oklopnic, ktere so sedaj v službi naše vojne mornarice, veljajo \$63,000,000. Samo oklopniči Maine in Missouri sta veljali vsako po \$5,200,000; oklopni križarki New York in Brooklyn sta veljali po 4 milijone 400 tisoč dolarjev itd., tako da veljajo vse naše moderne vojne ladje \$93,000,000.

Nadalje gradnja vojaške vlačila še 13 novih oklopnic, ki jih veljajo 85 milijonov 850 tisoč dolarjev; osem oklopnih križark za \$45,500,000, sedem zavarovanih križark za \$10,900,000 in končno načinljivi ladji za skupno ceno 3 milijone 500 tisoč, ali skupaj za 150 milijonov dolarjev.

Pri vsem tem moramo pa pomisliti, da samo jedan dobro izstreljeni torpedo, kjer pravilno pogodi svoj cilj, zamore potopiti ladijo, kjer velja skoraj 8 milijenov dolarjev. Sledi nato izredno opravljeni! V Evropi se sedaj pričeli graditi ladje, ktere imajo trojne oklopne stene, jedno za drugo. Zunanja oklopna plošča je tanja, srednja je najmočnejša, dolžina je na trdnja zoper nekoliko tanja. Ako torpedo zdrobi tudi dve plošči, ostane še vedno tretja, kjer zadrži, da v ladijo ne prihaja voda. Pričetek gradnje tukih ladij pomenja, da se bodo vojne ladje kmalu spremeni, radi cesar natakor ni umestno sedaj graditi ladje po načinu, kjer bode kmalo ostare.

Posledič senatorjev izvajanj bo da ta, da oklopnice, ktere bi moralji po načinu Deweyeve komisije sedaj graditi, najbrže ne bodo gradili, pač pa povečati število torpedovk, katerih vsaka velja \$100,000.

Izgubljene ladje.

Boston, Mass., 28. dec. Dve bostonski Jadranki, imenom Singleton Palmer in Lizzie Babcock, kakov tudi nova Indija Vintor, so se izgubile in se najbrže potopile. Prvoimenovan Jadranka je odpula dne 6. decembra v Newport News, kamor bi moral despeti že pred tednom dni; na njej je bilo 14 mornarjev. Vintor odpula je 23. novembra v Baltimore in se je najbrže povodom zadnjih vitarjev potopila. Babcock odpula je 3. novembra v Cardenas, Cuba, toda od onega časa nadalje o njej ni bilo slišati.

Poljaki in Madjari med seboj.

Buffalo, N. Y., 28. dec. V Niagara Falls, Ontario, Canada, so se Poljaki in Madjari strelili. Pri tem je obtežil jeden Madjar na tlemu mesta mrtve, dočim so štirje Madjari ranjeni, ozivoma obstrelijeni. Štiri Poljake so zara.

Glavna stvar, z katero se bavi vojni tajnik Taft, je pridobitev delavcev za gradnjo prekopa. Taft priporoča, da se najame domačine otoka Jamaika, toda jamaška kolonialna vlada otom veče mnogo večjeti, ker ima slabe izkusnje še iz časov gradnje prekopa pod francosko upravo. Takrat je moralna jamaška vlada na tisočih svojih državljanih, kterih so pri gradnji prekopa izgubili svoje zdravje, dovesti zoper domov. V drugi se to gotovo ne bode zgodilo.

Svarilo zemstvom.

CAR NIKOLAJ JE POSVARIL
ZEMSTVA, NAJ SE ČUVAO
PRESTOPA ZAKONOV.

Knez Trubeckoj v Moskvi je reakcijonarjem govoril prejasno.

MOSKOVSKO ZEMSTVO.

Petrograd, 29. dec. Vlada je objavila razglas, s katerim kara razna zemstva radi tem, ker so v svojih ročnjakih prekoračila svoje pristnosti in s svojimi zahtevami vzremi ljudstvo. Veselj nesmiselne načine in ravno tukih zahtev zamora državnovlivenje izgubili svoje ravnotežje in temu bi bila v prve vrsti kriva razenstva. Rudi tega se v nadalje ne mojo več vršiti zborovanja, pri katerih se agitira za protivladino opozicijo. Dolžnost oblasti je, da tako zborovanja z vsemi dopustnimi sredstvi preprečijo.

Mošva, 29. dec. Moskovsko zemstvo je včeraj zaključilo svoje zasedanje in tem povodom sprejelo naslednjo resolucijo:

"Vzaločeno radi vladinega razglasu glede zborovanj zemstev, moskovsko zemstvo ne more več poslovati s potrobnim mitem in se zasedanju radi tega zasključijo za nedoločeno dobo."

Resolucijo je podpisalo 34 poslancev, dočim je 7 poslancev glasovalo proti resolucijski. Predno je predsednik zvez Trubeckoj dal resolucijo na glasovanje, je dejal, da sta v zapisniku predzadnje seje dve protislavnici si "javni". Jedna ima samo jeden podpis, dočim ima druga trikrat podpis.

Iz inozemstva.

Petrograd, 28. dec. Uradoma se avizirajo, da je pričela med Kolaki in Kriegi v dveh zemstvenih pokrajinih naseljajoči bolezni, katera je slična kugli. Med 24. novembrom in 26. decembrom je umrlo 190 oseb.

Šuša, Rusija, 29. dec. Na glavnem mestu tukajšnjega mesta je včeraj nekdo umoril policijskega ravnatelja Šušarova. (Mesto Šuša je na Kavkazu.)

Tiflis, Rusija, 29. dec. Tukajšnje mesto je izdalo odredbo, v sledi katero morajo vsi otroci obiskovati šole.

Baku, Rusija, 29. dec. Pri tukajšnjih petrolejskih vredilih pričelo je 10,000 delavcev štrajkati. Do nemirov ni prišlo.

Pomanjkanje delavcev za gradnjo Panamskega prekopa.

Washington, 28. dec. Danes je predsednik Roosevelt sprejel poročilo panamske komisije, zajedno z priporočili vojnega tajnika Tafta. Taftova priporočila se pred vsem nanašajo na politiko, kjer naj goji našt vlada na prekopenem ozemlju, o katerem vprašanju sta se Roosevelt in Taft tekmovali.

Taft se v svojem poročilu bavi pred vsem z panamsko železnicijo, kjer bodo najbrže reorganizirali, nakar bodo poslovala popolnoma pod kontrolo Washingtonske vlade. Vlada ima do sedaj \$6,000 do 70,000 delne imenovane železnice; skušala je tudi ostanci delne kupiti, toda njen tozadjevalni poskus ni uspel. Zaseben posestnik delne so namreč zahtevali upravne nepravne visoko voznilno za tovorni in potniški promet, da je nedavno zamolila koujkško železnicu vspesno temeljno. Tista je vredna karib \$20,000, so tudi nasi, in sicer pri zlatarju H. Wuerstu v Flyrij, O. — zastavljen.

Koerber odstopi.

AVST. MINISTERSKI PREDSED-
NIK PODAL JE OSTAVKO.
CESAR FRAN JOSIP
JE ŠE NI POTRDIL.

Njegov naslednik bude Wittek, sedanji železniški minister.

OGRSKO HRVATSKI DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 29. dec. Tukajšnje mesto in z njim zajedno vsa Avstrija nestreno pričakuje odločbo cesarja Fran Josipa z ozirom na prošnjo za odprt, katero je vložil ministarski predsednik dr. Koerber. Ministarski predsednik opira svojo prošnjo na svoje slabo zdravje, vendar je pa vsakomur znano da je glavni vrhok Koerberjevemu odstopu obupne razmere v Avstriji juše bolj obupni položaj v avstrijskem državnem zboru. Včeraj dopolnilne je bil Koerber dalj časa pri cesarju, toda o tem se posvetovala, javnosti ni znan.

V kolikor je znano, je cesar Fran Josip že več tacih Koerberjevih prošenj zavrnil in tako se tudi sedaj še n-odločil, naj li sprejme Koerberjevo de-misijo ali ne. Cesar je namreč pod vsem pripravljen, da v Avstriji, pod sedanjim vladinim sistemom ni žloveka, ki ga bo lahko vzbudil, da so se pričeli medsebojno seznanjevati.

Koerber je odstopil, da postane ukupatkov glavni stan, 29. dec.

Kozaki generala Rennenkampa so

odjezdili proti jugozidku in japonska

zveza z Korejo je sedaj v nepre-

stanji nevarnosti. Semkaj se poroča,

da je maršal Oyama sedaj prisiljen

pomnožiti čete, ktere tvorijo zvezo z

Korejo. Na ta način bude moral inno-

go vojaštva iz bojišča poslati proti ju-

zozidku.

Japoneci so na bojišču zgradili železnicu, ktera veže Shahodzi z Feng-

wangengom in Saimatso. Ob reki

Yam imajo Japoneci mnogo skladis.

Ob fronti je vse mirno in tako bode

ostalo najbrže do spomlad.

Tokio, 29. dec. Pri prihodnjem

splošnem napadu na Port Arthur bodo

Japoneci zajedno napadli izločne in za-

padne trdnjave, ker upajo, da bodo

lahko tukih rusko posadko na dva dela.

Chefoo, 22. dec. Vest, da so ruske

torpedolovke ostavile Port Arthur, se

ne potruje.

Semkaj je dospel angleški parniki

"Ellamy" iz Vladivostoka. Častniki

poročajo, da tukaj portarthurske tor-

pedolovke niso dospele, da sta pa kri-

žarki Rosija in Gromoboj za boj po-

polnoma sposobni.

Hongkong, 29. dec. V Amoy, Kitajska,

dospela je velika japonska kri-

žarka. Na morju je bilo danes opaziti

še dve drugi japonski križarki. (Amoy

je na azijski celini nasproti japo-

nske otoku Formosa.

Budimpešta, 29. dec. Včeraj je bila

postavljena v obzidju tukajšnjega

zidu, da se zadrži v obzidju tukajšnjega</

"GLAS NARODA"

Lst slovenskih delavcev v Ameriki.
Urednik: Editor:
ZMAGOSLAV VALJAVEC.
Lastnik: Publisher:
FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . \$1.00
" pol leta 1.50
Za Evropo, za vse leta 4.50
" " " po leta 2.50
" " " četrte leta 1.75
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki član izvemši nedelj in praznik.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.

Pri spremembah krajja naročnikov prosim, da se nam tudi prejšnje bivališče napisani, da hitrejšej naslovniku. — Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telofoni 3798 Cortland.

Napredek juga.

V listu "Manufacturers' Record", skusa A. P. Fergular iz Yorka, Pa., dokazati, da trgovski razvoj in blagostanje juga ni le samo mogočnost, temveč popolno dejstvo. Medtem, ko znaša vrednost letičnih poljskih pridelkov našega juga 1700 milijonov dolarjev, znašala je leta 1879 le 773 milijonov dolarjev. Tovarniški izdelki, ki so v letu 1880 dosegli vrednost 478 milijonov, dosegli so letos krasno in veliko sveto \$1,520,000,000. Skupna sveta vrednost vseh pridelkov, všeči one rudnikov, kamolomov in gozdov, se ceni na štiri milijarde dolarjev, oziroma letoski pridelki južnih držav je trikrat boljši, kakor je bil leta 1880, dočim se je število prebivalstva pomnožilo le za kach 60 odstotkov.

S posebnim zadovoljstvom poudarja nadalje imenovani statistik, da napredkuje jug kljub zamorskemu prebivalstvu tudi z ozirom na šole ali vzgojo otrok. Da se jug tako lepo razvija, imamo se v prvej vrsti zahvaliti železnicam, ktere so v prvej vrsti pripravile do razvoja slabo obvljenih pokrajin.

Pri splošnem napredku našega juga pa merimo še posebej povidarjati dejstvo, da se je ves doseganj napredek izvršil, ne da bi se znaci južnih držav ali pa tip tamošnjih prebivalcev izdatno spremecil. Medtem, ko so si naši južni sodržavljani prilastili načina poslovanja, državljanov severa, iztoka in zapada, vse to nikakor ni tolko na nju vplivalo, da bi ostavili svoje šege in navade, ktere so po preprinjanju južnih sodržavljanih glavnih pogojev življenja. Med te še spada pred vsem družinsko življenje, ljudje do svoje rodbine, velika gostoljubnost, častihlepnost in tradicijo, naša španska "caballeria" ali vitezstvo.

Glavni pogoj nadaljnega napredka južnih držav je brezvonomno ta, da se bolj prilagodi drugim, oziroma severnim državam. Nadalje je tudi potrebno, da zavladava večji sporazum med jugom in severom. Državljanška vojna je razdelila južni sistem dela in doba rekonstrukcije je prepredala ustvaritev novega sistema. Ekonomij no prerojenje juga je trajalo skoraj 40 let, toda nekdajni duh južnega prebivalstva še ni izamrl. Naš jug ni "novi jug", kakor ga nekteri nazivajo, temveč stari, kteri po poslednjah vojnah in rekonstrukcijske dobrih najlepših napredov.

BALKANSKE NOVICE.

Iz Carigrada poročajo, da se govori med diplomati o razporu med Turčijo in Angleško. Angleži nameravajo z vojsko silo pregnati turško posadko in Adens in postati proti Turčiji svoje brodovje.

"Allg. Korr." poroča: Težkoče pri izpeljavi reform v Macedoniji še niso odstranjene. Zlasti se upira Turčija pomnožiti ptujih častnikov. A velevlasti bodo kljub temu izvedle reforme. Če boče Turčija še nadalje poizkušala preprečiti reforme, nameravajo velevlasti napeti proti Turčiji hujše strane.

Carigrad, 8. dec. Turška vlada je zopet pisala poslanikom prizadežil velesil ter se izrekla proti pomnožitvi ptujih častnikov. Po-

"Slovensko-angležki žepni 'rečnik'."

Slovenci smo zaista potrebitiv narod in v svojej dobroščnosti se ne zmenimo mnogo, aka nas napadajo sovražniki, ktorci skusajo vsestranski škodovati našemu narodu. Napadi ktere morajo prenašati in v novejšem času tudi odbijati naš narod od strani Nemcev in Italijanov, so v slovenskim Američanom dovolj znani in dovolj žalostni. Naš mili jezik slovenski se mora sam boriti proti navalom drugih velikih jezikov, ktorci so mu dolgo pretili z poginom, dokler ni po zaslugu vrlih naših pisateljev postal tak, da se zamore z ozirom na bogastvo izrazov in slovstva meriti z vsakim drugim jezikom, pa naj se slednji ponosa tudi z tisečletno kulturo.

Naš narod je že odbil nešteto napadov na svoj mili jezik — toda ti napadi so se vršili vedno le v starej domovini — in baš radi tega smo bili slovenski Američani prepričani, da se nam tukaj ni batiti napada na našo materniščino. Toda i v tem smo se varali, kakor naj razvidijo cenjeni rojaki iz sledenega:

V New Yorku je izlala knjižica pod imenom "Slovensko-angležki žepni rečnik", ktera naj služi Slovencem v Ameriki v podnaku v angleščini — toda občalovanje vredni so Sloveni, ktere se uče angleščine iz te knjige. "Pisatelj" je imel povsem prav, ko jej je dal ime "rečnik", kajti knjižica v resnici drazega ni, nego — rečnik brez reči, "such a thing without things", toda nikdar in nikoli besedujev angleškega jezika. K svrvi je ponatisek te knjižice prepovedan, iti potom ponatis. I. bila "olajšava načenja" oba jezikov zaista grozna in marsikateri slovenski Američan bi bil končno res v nevarnosti, da ga branje storii popolnega, a gvarjenje — po rečniku naravno — naj zmožnejšega. Toda to bodi omenjeno mimo grede v resnej šali, dočim je vse ostalo, kar sledi v knjižici za naslovno stranjo, počeni takoj pri "predgovoru", pisano v pravej kanalskej slovenski in prav nič bolj angleščini. Takoj v slovensko-predgovoru opazimo obojno ljubljansko, ali bolje poljansko, narečje, ktere svedoči, da "pisatelj", čeravno rojen v sreu Slovenij — niti slovenski ne zna. Tako čitamo med drugimi neštetimi kozli: Opozorjam po na izgovarjanje soglasnikov — th — katera zvona, kaker t. d. s in š. Mogoče "zvona" th tako, kakor je v "rečniku" napisano, pri Hererih, Bondelzvartih in pri Kafrih, toda v angleščini se glasita povsem drugače, tudi ako se "jezik med zobe potisne". Vsekakdo bi po imenovanju soglasnika "zvona" najbolje, aka bi "pisatelj" knjižice obdržal jezik in tudi svoje literarno pero za zobni, kajti potem bi se mu ne bilo treba izogibati vseh "razširjevalnih pravil". In pri vsem tem pa ima "pisatelj" še toliko pozuma, da takoj v uvodu piše, da se bude vsakdo, ki ima to knjižico, lahko v pravilno z Amerikanci sporazumil.

Kakor v slovenskem predgovoru, tako so tudi v angleškem "preface", velikanski kozli, kteri gotovo ne bodo služili "for the benefit of my Countrymen, which ("who" bi se moralno glasiti) were it. Knjižica nikakor ne more služiti za učenje angleščine, še manj pa za pravilno izgovarjanje, aki oni, kteri jo je spisal — ne zna angleščine. Kako bodo Angleži zadovoljni s smešnim 'pronunciation', ne vemo, toda Slovencem, kteri bodovali tako angleške stavke, kakoršne čitamo v "preface", se bode i šolska deca norčevala.

Med "poučnim" delom knjižice je pa toliko napak, da se na nje ne more ozirati, vendar pa naj navedemo dejstvo, da je "pisatelju" prav vse jedno, izgovarjajo-li njegovi "Angleški" "s" ali pa "z", "č" ali pa "dž". Tako naj se imenuje golob po angleški — "pien", a letni čas — "sian". Uverjeni smo, da bode Angleži razumeli Slovence, kteri mu bodo dejal "pien", še le potem, ko mu bodo zapičili goloba v usta, dočim ne bude vedel, kaj pomeni "sian", tudi potem, aki mu slovenski učenci "žepnega rečnika" par dolarjev v žep "stisne". Najnovnejši "literat" tudi ne pozna razlike v izgovoru angleškega "v" in "w"; tako naj se glasi "when" jednostavno "ven", pa mirna Bosna. Kako krasno bi se n. pr. glasil stavek: "Nav is dze sisn" of dze piens." Tudi razlike med "s" in "z" mu je nepoznanina in "čevlj" naj se imenujejo po angleški "but". Tu se je "pisatelju" brezvonomno vrnili tiskovna pomoč, kajti bolj bi bilo, aka bi napisal med črki "te" je samoglasnik "e". — Nadalje so nektere angleške besede sploh naprej ne prevedene v slovenski. Tako n. pr. naj pomenja angleški "editor" slovenskega "izdajatelja" (publisher bi bilo pravilno). Končno naj omenimo še izgovaranje besede "gun", ali "puška" po slovenski, ktera naj se po rečniku tudi v izgovarjanju glasi "gun". V ljubljanskem narečju bi besedica še imela nekoliko smisla, na pr. "na gun plat Leblanc", toda

Anglež ne bude vedel, kaj misli Slovence z rečnikovo besedo "gun". I. vendar imamo v slovenskem pravopisu skoraj vse črke, ktere s pomočjo aksonov zadobe isti glos, kakor angleški poluglasniki. Toda italijskarna naravno ne premore tachib ťrk in tako pride na dan knjižice, katero zamoremo z Angleži zajedno nazvati atentat na slovenski in angleški jezik.

Toda boli temu dovolj, kajti žalostno, a istodobno tudi snešno je, da pišejo za slovenske Američane "rečnike". Ljudje, kteri niti pojma nimajo o slovenščini, kamo- li o angleščini: da pišejo za Slovence knjige ljudje, kteri so se svojedobno iz njih norčevali in jih prezirali, a poleg tega se druze drže za "delo", kakoršno je "rečnik", še zahtevati po 60 centov.

Končno naj še omenimo zlorabo Baconovega imena, česar izrek:

"Reading makes the full man" itd.

si je izbral "pisatelj" za moto. Bolje bi bilo, aki bi napisal: "Reading (of this "rečnik") makes the man fool", ker potem bi bilo pravilno.

Izvirna poročila iz Ljubljane.

(Dalej.)

Ravnokar se vrši pred ljubljanskimi poročniki, kajti žalostno, a istodobno tudi v Novem Yorku, kjer se uče angleščine iz te knjige. "Pisatelj" je imel povsem prav, ko jej je dal ime "rečnik", kajti knjižica v resnici drazega ni, nego — rečnik brez reči, "such a thing without things", toda nikdar in nikoli besedujev angleškega jezika. K svrvi je ponatisek te knjižice prepovedan, iti potom ponatis. I. bila "olajšava načenja" oba jezikov zaista grozna in marsikateri slovenski Američan bi bil končno res v nevarnosti, da ga branje storii popolnega, a gvarjenje — po rečniku naravno — naj zmožnejšega. Toda to bodi omenjeno mimo grede v resnej šali, dočim je vse ostalo, kar sledi v knjižici za naslovno stranjo, počeni takoj pri "predgovoru", pisano v pravej kanalskej slovenski in prav nič bolj angleščini. Takoj v slovensko-predgovoru opazimo obojno ljubljansko, ali bolje poljansko, narečje, ktere svedoči, da "pisatelj", čeravno rojen v sreu Slovenij — niti slovenski ne zna. Tako čitamo med drugimi neštetimi kozli: Opozorjam po na izgovarjanje soglasnikov — th — katera zvona, kaker t. d. s in š. Mogoče "zvona" th tako, kakor je v "rečniku" napisano, pri Hererih, Bondelzvartih in pri Kafrih, toda v angleščini se glasita povsem drugače, tudi ako se "jezik med zobe potisne". Vsekakdo bi po imenovanju soglasnika "zvona" najbolje, aka bi "pisatelj" knjižice obdržal jezik in tudi svoje literarno pero za zobni, kajti potem bi se mu ne bilo treba izogibati vseh "razširjevalnih pravil". In pri vsem tem pa ima "pisatelj" še toliko pozuma, da takoj v uvodu piše, da se bude vsakdo, ki ima to knjižico, lahko v pravilno z Amerikanci sporazumil.

Proti Viktorju pl. Ceriču, rojenemu leta 1859 na Hrvatskem, vrši se pravda, ker je kot akvizitor omenjene družbe predložil tej zavarovalnični zavarovalne ponudbe o osobah, o katerih je vedel, da sojetne in da majo vsled te bolezni v najkrajšem času umrli in da je zaupnikum namenoma prikrival prejšnje stanje glede zdravja zavarovanca. Na ta način je izvabil od družbe The Mutual meseca aprila leta 1902 polico v znesku 60,000 K za zavarovanega Matevža Žužka iz Velikih Lašč, avgusta meseca 1902 polico v znesku 60 tisoč krov za zavarovanega Antonja Pečka z Roba, marca meseca 1. 1903 polico v znesku 50,000 K za zavarovanje Josipa Vdoviča z Roba in da je posknil leta 1900 v Trstu izvabiti polico v znesku 20,000 K za zavarovanje nekega Brassa in februarja meseca 1903 v Ljubljani še jedno polico v znesku 25,000 K za Matevža Žužka v Velikih Laščah.

Ivan Gorup, rojen leta 1870 v Poštejini, tožen je, da je kot akvizitor družbe The Mutual v Novem Yorku predložil polico v imenu Antonja Bizinka, o katerem da je natančno vedel, da je jetičen, in da je tako leta 1902 izvabil od omenjene družbe The Mutual 10,000 K, in da je potem izvabil še jedno polico tudi na ime Antonija Bizinka v znesku 20,000 K.

Kakor v slovenskem predgovoru, tako so tudi v angleškem "preface", velikanski kozli, kteri gotovo ne bodo služili "for the benefit of my Countrymen, which ("who" bi se moralno glasiti) were it. Knjižica nikakor ne more služiti za učenje angleščine, še manj pa za pravilno izgovarjanje, aki oni, kteri jo je spisal — ne zna angleščine. Kako bodo Angleži zadovoljni s smešnim 'pronunciation', ne vemo, toda Slovencem, kteri bodovali tako angleške stavke, kakoršne čitamo v "preface", se bode i šolska deca norčevala.

Med "poučnim" delom knjižice je pa toliko napak, da se na nje ne more ozirati, vendar pa naj navedemo dejstvo, da je "pisatelju" prav vse jedno, izgovarjajo-li njegovi "Angleški" "s" ali pa "z", "č" ali pa "dž". Tako naj se imenuje golob po angleški — "pien", a letni čas — "sian". Uverjeni smo, da bode Angleži razumeli Slovence, kteri mu bodo dejali "pien", še le potem, ko mu bodo zapičili goloba v usta, dočim ne bude vedel, kaj pomeni "sian", tudi potem, aki mu slovenski učenci "žepnega rečnika" par dolarjev v žep "stisne". Najnovnejši "literat" tudi ne pozna razlike v izgovoru angleškega "v" in "w"; tako naj se glasi "when" jednostavno "ven", pa mirna Bosna. Kako krasno bi se n. pr. glasil stavek: "Nav is dze sisn" of dze piens." Tudi razlike med "s" in "z" mu je nepoznanina in "čevlj" naj se imenujejo po angleški "but". Tu se je "pisatelju" brezvonomno vrnili tiskovna pomoč, kajti bolj bi bilo, aka bi napisal med črki "te" je samoglasnik "e". — Nadalje so nektere angleške besede sploh naprej ne prevedene v slovenski. Tako n. pr. naj pomenja angleški "editor" slovenskega "izdajatelja" (publisher bi bilo pravilno). Končno naj omenimo še izgovaranje besede "gun", ali "puška" po slovenski, ktera naj se po rečniku tudi v izgovarjanju glasi "gun". V ljubljanskem narečju bi besedica še imela nekoliko smisla, na pr. "na gun plat Leblanc", toda

Grebenc je leta 1901 zavaroval sebi v korist svojega netjaka K. K. Muellerja, kterega je prisikal dr. Martinis v Trstu in ga spoznal zdravim. Na podlagi tega zdravniškega izpričevala je dobil Grebenu polico za 40,000 K. Tri meseca potem je umrl Mueller, a družba je Grebenu izplačala zavarovalno v znesku 40,000 K.

Cerič in Alojzij Grebene sta zavarovala M. Žužka za 60,000 K — v korist Grebena. Zavarovalnica je po vložil lani pri državnem pravdinstvu avdabu in se je vsled tega prizadela sodna preiskava. Cerič je zavaroval v Goricie Ferencija Brassa za 20,000 K. Družba je zavarovalo sprejela, toda Brasse je umrl dne 18. aprila 1903 za tukerkuso. Cerič in Alojzij Grebene sta zavarovali M. Žužka za 60,000 K — v korist Grebena. Zavarovalnica je po vložil lani pri državnem pravdinstvu avdabu in se je vsled tega prizadela sodna preiskava. Žužek je bil umrl v družbi The Mutual bi moral Grebenu izplačati sveto 60,000 K. Teg mesecu je prejel Grebenu izplačilo sveto 40,000 K.

Nat tak način so se vršili vsa zavarovanja. Sam Grebenc ima 10 polic, ktere predstavljajo precejšnji kapital. Pri družbi The Mutual se namreč tudi zadržava tudi na korist tretje osobe in po tej poti je prišel Grebenc do svojih polic. On tudí pravi, da je zavaroval se način, kajti je zadržava tudi na korist tretje osobe in po tej poti je prišel Grebenc do svojih polic. On tudí pravi, da je zavaroval se način, kajti je zadržava tudi na korist tretje osobe in po tej poti je prišel Grebenc do svojih polic. On tudí pravi, da je zavaroval se način, kajti je zadržava tudi na korist tretje osobe in po tej poti je prišel Grebenc do svojih polic. On tudí pr

Listek.

Dohtar.

(Konec.)

"Kaj?" se je zavzel mesar za mizo. "Prav nič nisem opazil, prav nič! Še to! Saj ima človek tako zadost dela! Ljubite jo, kolikor jo hočete jaz in nihče vam tega ne more braniti. — Pa kaj je meni vse to mar?"

"Dovolite, oprostite, cenejeni gospod! Gospod Kračar — pridel je odločilni trenotek mojega življenja, hm, mojega življenja."

"Kaj pa želite pravzaprav?" je vprašal izmenadeni mesar pisarja, ki je gagal v hudi zadreg.

"Gospod — odločilni trenotek mojega življenja in prosim vas za roko vaše gospodčne hčerkel!" — Peroliznik se je oddelnil.

"Kaj?" je zakričal, da se je snub predstrelom umaknil par korakov nazaj. "Koliko pa imata plače!"

"Zdaj trideset goldinarjev na mesec!", je bil ponizni odgovor.

"In s tem hočete dobiti moje dekle? Lep zet, res! Z Bogom!"

Ubogi "dohtar" sam ni vedel, kako je prišel vun. Žvečer pa je ves žalosten zopet potegnil v papir zavito večerjo po vrvici skozi okno navzgor in ginen gledal na Paparelo, ki mu je ostala navzle vsem zaprekam zveste. Nocoj mu je rjavila kos gnijati. Meso je bilo jako osoljeno. Obžalovanju vrednega "dohtarja" je mudra huda žeba in še hujša nesrečna ljubezen.

Oboje je šel gasit v gostilnico "K zlatemu lisjaku". Tam je tiso čepljeval v prvi sobi in poslušal pogovor trških magnatov v drugi lepi sobi. Menili so se o godbi. Naenkrat se je Peroliznik zgenil! Stari Kračar je namreč pravkar izjavil, da mu ni noben instrument — izrekel je mož te besedo "štrem" — tako zopera kakor flavata. "Dohtarja" pa je šinila v glavo, dobra misel.

Že drugi dan je imel flavo kupljeno na obroke. Kadar je prišel popoldne iz pisarne domov, je vselej odprl okno in začel piskati na vse pretege. Učil je vedno jedne: "Al! me boš kaj rada 'mela...'"

To "sviranje" je bilo res strašanko, "dohtar" je zavijal na grozovite naštine. V bližini so tulili vsi psi, ti še rep med noge. V štirinajstih dneh ni bilo čutiti nobene podgane več v tem kraju; preselile so se vse na drugi konec trga.

Oče Kračar so besneli od jeze. Od čestih do osmilj so morali poslušati strašno piskanje, prej niso mogli da doma. Zlasti jih je srđilo, ker je gojen "dohtar" vedno jedno in ker so oči sicer res nosili belo (messarsko) suknjo, nikoli svoje žive dne pa ne "sabljele" pripasane, puške pa naba same." Po pravici so torej sumili, da jih ima Peroliznik grdo za noha. Pički, gospodar "dohtarjevega" stanovanja pa je bil glesh. In njega niso mogli oči naprostiti, da bi prepovedali "dohtarju" piskanje ali odpovedali sobo, ker so bili že dolgo z njim na vzkriž.

Dober mesec so prenašali oča Kračar prej neznane muke. Nekega dne pa so srečali "dohtarja" pod trigom.

"Kaj vam dam, če nehaje ongavili na tisto peklensko piščal?" so ga nastavili.

"Gospodično hčerkko!"

Jezno so se obrnili in odšli. Peroliznik pa je ongavil "štrem" odšlej še luje kakor prej. Naposled je to le preveč presehalo trpmičenemu mesaru.

"Veste kaj, gospod Peroliznik!" so dejali nekega dne popoldne pisarju. "Pa naj bo vaša, moja hčel! Samo z dvema pogojema! Ongaviti ne smete nikoli več na flavto in pomagati morebiti pri mesariji. S pisarjo ni nič."

Še tisto uro sta pila bratoščino.

Peroliznik je vzel Paparelo in se populoma posvetil novemu poklicu. Po Kračarjevi smrti je prevzel za njim. Flavte pa ni nič več "ongavil", ker se je bil v par letih neverjetno zredil in se je njegova žena bala, da ne bi počil sredi svoga koncerta. In kakor očeta Kračarju, tako sta tudi Perolizniku v miru in zadovoljnosti živiljale bolj rastla trebuh in ugled.

Která dekleta preveč v mesecih okoli hodiči, pridejo v slabo luč.

Najvišje zaupanje. Tovariš: "Kaj, tvoj gospodar toliko v tebe zaupata?" — Blagajnik: "Da, objednem sem tudi potovalec."

Dobre vrste. Žens: "Oh, ljubi moj, sedaj sem po pomoti na solato, lila vino, ktero sem ti za god kupila!" — Mož: "Tako, nisem opazil!"

Ravnodušno. Jetniški paznik (ko je kaznjavač zaslužil, ki je odtrgal deško od tal): "Kaj, popihati jo namešavate?" — Jetnik: "Kaj še, cekin mi je v špranjo padel!"

Groza kaznen. Profesor (sin, ki je bil nemiren pri jedi pogace): "Kako nespodobno se obnašaš! Za kaznen moraš še tri kose pojesti!"

Čež slabe čase se največkrat v gostilni zabavlja.

Kozmopolitični bankar je hrvaško-madjarško-italijansko-Garibaldinski še kako drugače — sko.

Med prijateljicama. Aua: "Mojemu možu sem prepovedala, da me ne sme poljubiti, ako po pivi diši?" — Lena: "Kako zamoreš tvojega moža k pitju napeljevati?"

Časa primerno. Žena (po ločitvi): "Tako, prvi zakon sem srečno prešala!"

Namigljaj: Strie: "Unam, da bodo skrušnjo napravili?" — Dijak: "Delam obilo; nko bi mre le ljude, ki denarje hočejo, veden ne motili!"

Ravnodušno. Zdravnik (kterega so poslikali k zelo bolni kmetiji): "Za bojjo voljo, zakaj me niste preje počkalili?" — Kmet: "Misliš sem, ako malo počakam, bodo preje spoznal, kako bolezen ima starata!"

Zagovoril se je. Ženin: "Danes te bodo vse prijateljice zavidale." — Nevesta: "Ali vam je zelo težnje hoditi po stopnjev?" — Prosil: "Gotovo, posumno, ako se ne splača!"

Predzmo. Žena (stanjuča v tretjem nadstropju projekta, ktemu podeli): "Ali vam je zelo težnje hoditi po stopnjev?" — Prosil: "Gotovo, posumno, ako se ne splača!"

Zvito tolmačenje. Soprog (star moški, čitajoč zdravnikov predpis mladi Ženi): "Tu je zapisano: 'aqua fortis', aqna je voda, kakšna voda naj bi to bila?" — Žena: "He, mogoče pa zdravnik misli morsko vodo, ali morske kopeli, ali kaj enaega!"

Ni za poklic. Brivec (dečka, ki se je prišel ponujati v učenje in je prej bil pri mesarju): "Zakaj si pa šel od mesarja proč?" — Deček: "Ker nemem videti krv!" — Brivec: "Da, dragi moj, ako na morem krv videti, te tudi jaz ne morem potrebovati!"

Že drugi dan je imel flavo kupljeno na obroke. Kadar je prišel popoldne iz pisarne domov, je vselej odprl okno in začel piskati na vse pretege. Učil je vedno jedne: "Al! me boš kaj rada 'mela...'"

To "sviranje" je bilo res strašanko, "dohtar" je zavijal na grozovite naštine. V bližini so tulili vsi psi, ti še rep med noge. V štirinajstih dneh ni bilo čutiti nobene podgane več v tem kraju; preselile so se vse na drugi konec trga.

Oče Kračar so besneli od jeze. Od čestih do osmilj so morali poslušati strašno piskanje, prej niso mogli da doma. Zlasti jih je srđilo, ker je gojen "dohtar" vedno jedno in ker so oči sicer res nosili belo (messarsko) suknjo, nikoli svoje žive dne pa ne "sabljele" pripasane, puške pa naba same."

Po pravici so torej sumili, da jih ima Peroliznik grdo za noha. Pički, gospodar "dohtarjevega" stanovanja pa je bil glesh. In njega niso mogli oči naprostiti, da bi prepovedali "dohtarju" piskanje ali odpovedali sobo, ker so bili že dolgo z njim na vzkriž.

Dober mesec so prenašali oča Kračar prej neznane muke. Nekega dne pa so srečali "dohtarja" pod trigom.

"Kaj vam dam, če nehaje ongavili na tisto peklensko piščal?" so ga nastavili.

"Gospodično hčerkko!"

Jezno so se obrnili in odšli. Peroliznik pa je ongavil "štrem" odšlej še luje kakor prej. Naposled je to le preveč presehalo trpmičenemu mesaru.

"Veste kaj, gospod Peroliznik!" so dejali nekega dne popoldne pisarju. "Pa naj bo vaša, moja hčel! Samo z dvema pogojema! Ongaviti ne smete nikoli več na flavto in pomagati morebiti pri mesariji. S pisarjo ni nič."

Še tisto uro sta pila bratoščino.

Peroliznik je vzel Paparelo in se populoma posvetil novemu poklicu. Po Kračarjevi smrti je prevzel za njim. Flavte pa ni nič več "ongavil", ker se je bil v par letih neverjetno zredil in se je njegova žena bala, da ne bi počil sredi svoga koncerta. In kakor očeta Kračarju, tako sta tudi Perolizniku v miru in zadovoljnosti živiljale bolj rastla trebuh in ugled.

Která dekleta preveč v mesecih okoli hodiči, pridejo v slabo luč.

Najvišje zaupanje. Tovariš: "Kaj, tvoj gospodar toliko v tebe zaupata?" — Blagajnik: "Da, objednem sem tudi potovalec."

Dobre vrste. Žens: "Oh, ljubi moj, sedaj sem po pomoti na solato, lila vino, ktero sem ti za god kupila!" — Mož: "Tako, nisem opazil!"

Ravnodušno. Jetniški paznik (ko je kaznjavač zaslužil, ki je odtrgal deško od tal): "Kaj, popihati jo namešavate?" — Jetnik: "Kaj še, cekin mi je v špranjo padel!"

Groza kaznen. Profesor (sin, ki je bil nemiren pri jedi pogace): "Kako nespodobno se obnašaš! Za kaznen moraš še tri kose pojesti!"

UNIONE AUSTRIACA LINE

vozi direktno

iz New Yorka do Trsta ali Reke.

Parnik

"GERTY"

odpluje 14. januarja ob 1. uri pop.

VOZNJE CENE OD NEW YORKA DO

TRSTA ali REKE	\$33.00,
ZAGREBA	\$35.45,
KARLOVCA	\$35.05,
LJUBLJANE	\$34.15.

Parniki so napravljeni navlašč za potnike medkrovja in plujejo med TRSTOM, REKO in NEW YORKOM. Vse potrebščine so omislene po najnovšem kroju, električno luč in razne udobnosti za potnike. — Obrnite se na zastopnike te družbe, ali

C. B. Richard & Co.

generalni agentje,

31 Broadway, New York, N. Y.

CUNARD LINE

PARNIKI PLJUJEJO MED
TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAJO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TRETJEGA RAZREDA.

ULTONIA, SLAVONIA in PANNONIA so parniki na dva vijaka. Ti parniki so napravljeni po najnovšem kroju in zelo prikladni za tretji razred. JEDILA so dobra in potnikom trikrat na dan pri mizi postrežena.

Vozne listke prodajajo pooblaščeni agentje in

The Cunard Steamship Co., Ltd.,

29 Broadway, New York. 126 State St., Boston.
67 Dearborn St., Chicago.

* Niže podpisana priporočam potujočim Slovencem in Hrvatom svoj.

SALOON

107-109 Greenwich Street,
NEW YORK .

v katerem točim v edno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.....

Imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hrvati dobé.....

stanovanje in hrano proti nizki ceni. Postrežba solidna.....

Za obilen poset se priporoča

FRIDA VON KROGE

107-109 Greenwich Street, New York.

: NAROČAJTE : edini slovenski leposlovni list v Ameriki

"NADA"

ki izhaja vsaki mesec in stane na letu \$2.00, za pol leta \$1.00.

Prva številka obsegajo med drugim:

Božični večer, krasno Dickensovo povest, ki je znana in priljubljena po vsem svetu. — Ukradeni beli slon. Šaljiva črtica znamenitega ameriškega humorista Mark Twaina. — Šreča Roaring Camp. Divna črtica iz življenja na zapadu pred kakimi 50 leti, iz peresa slovitega Bret Harterja. — Gostilniška kuhička. Kratka in izvrstna črtica slavnega Washingtona Irvinga. V naslednjih številkah se bodo nadaljevalo priobčevanje krajših in dragih znamenitih pisateljev. Divna in žalostna povest slavnega angl. romancopisa Scotta: Lammermoorska nevesta, bodo izhajala celo leto; ravno tako bodo celo leto izhajala tako zanimiva povest: Pomorski ropar, od Capri Marryata, ki privne izhajati v 2. del.

Kdor ni prejel lista po pošti, naj piše ponj, da se mu ga pošlje.

Oglasite se pri:

C. M. COX M. C. POST,

Amt'l Ticket Agent. City Ticket Agent

313 N. Main St., Pueblo, Colo.

Pozor! Po želji potnikov bodožavili Mr. Frank Sakser, lastnik tega lista, česar vslužbenec Vas pričaka potem pri prihodu v New York na kolodvorn.

Naročnilo je pošiljati: